

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XV. Ecquæ sit Consecrationis Forma, quisque Minister?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

tum est signum visibile rei inuisibilis; quod est huius operatiuum proprie. At Ratio Sacrificij, pignoris, & alimenti, magis conuenit Rei Contentæ; quam Speciebus, vt continent. Nam quod offertur Deo, est Christus; non species proprie. Ita pignus, alimentum in re consistunt, non in speciebus proprie.

2. Sacramentum verò latè est cuiusque rei sacræ signum; Vt est Eucharistia: 2. Strictius, est signū rei sanctificantis animam; Vt Sumptio Eucharistia: 3. Propriè, est Signum Significans, & Efficiens sanctitatem animæ: Vt Eucharistia; non autem Sumptio. Aqua Calicimista, neutri absolutè necessaria est per se, nec Sacrificio, nec Sacramento: Negligentia tamen non vacaret culpā: non hæresi, contemptus. Vide Luthero-cal. p. 3. q. 57.

Vnde S. Cypr. l. 2. epist. 3. *In Calice offerendo Dominica Traditio seruetur: ne que aliud fiat à nobis, quam quod pro nobis prior fecit; vt Calix mixtus vino offeratur.* S. Aug. cum Conc. Carth. III. c. 24. *Nil amplius offeratur, quam Dominus Tradidit, id est, panis & vinum aqua mistum.*

QVÆSTIO XV.

Æqua sit Consecrationis Eucharistica FORMA? Minister quis?

HÆRESIARCH. GRÆCI Recentiores contendunt, non solis verbis, Ecclesiæ Romanæ succis; sed & aliis precibus confici Sacramentum:

LUTHERO-CALVINISTÆ in hoc conueniunt, vt formam Romanam non integrè admittant.

Dissentiunt autem, quod LUTHERANI verba Institutionis necessaria quidam negent: quidam ex parte admittant:

CALVINISTÆ vero solum verbum concionale requirant.

PAPISTA. Hæreticorum errorem refutati vide in Luthero-cal. p. 3. q. 58.

GRÆCI Schismatici orant: *Fiat hic panis Corpus Christi. &c.*

1. At non orando consecrauit Dominus, sed *gratias agens*, nil petens, dixit, *Accipite. &c.* Verba gratiarum actionis non constant; Benedictionis vero constant: *Hoc est. &c.*

2. Quas adducunt autoritates Liturgiarum, item S. Dionysii, Damasc. Epiph. &c. ex orant, vt in nobis fiat, quod iam est per Verba consecrationis factum in speciebus: vt simus vnum cum Christo, & inter nos vnum Corpus in Christo, &c. Hinc Missam S. Patres vocant *precem*; quod ante & post Consecrationem pene meræ sint preces: Et quod Sacerdos in Missa personam agat Nunc suam, cum confitetur & orat. &c. Nunc Christi; cum Consecrat: Nunc legati, cū pro populo deprecatur: Nunc sui & Christi ab his verbis, *Qui pridie quæ preteretur*, ad usque finem consecrationis. Hinc quædam leguntur recitatiuè; quædam significatiuè.

II. HÆRESIARCH. VVICLEVS, ait Tho. VVALD. ro. 1. de Sacram. c. 7. & 28 primus in dubium vocatur, vt rem miram; cum Sacerdos improbus Eucharistiam consecrare possit; cur idem non possit laicus bonus? Definire tamen non audebat.

LUTHERVS definiuit, posse id omnem baptizatum; non decere tamen, ob rerum consuetudinem.

CALVINVS & affectu præfractè id negat. Vide Luthero-cal. p. 3. q. 59.

PAPISTA. Eucharistiam consecrare munus solum est Sacerdotale: *Hoc facite.*

Quod si ad quoscunque baptizatos referendū foret promiscue; omnes quoque Consecrare & distribuere tenerentur.

Si non ad Consecrationem referretur, de hac nullum esset in Sacra Scriptura mandatum.

At qui istud, *Hoc facite*, refert ad Benedictionem, Distributionem & Sumptionem, fateatur Lutherus *l. de instit. ministris*: Confessio Augustana *c. de Missa*: Calvinus *Inst. 4. c. 15. §. 20. Kemnit. p. 2. exam. pag. 534.*

QVÆSTIO XVI.

An in vtralibet specie Christus insit totus, Sic, vt sub Vna Communicare fas sit?

I. HÆRESIARCH. PETRVS Dredēsis, & Iacobellus Misnensis an. 1412. teste Aenea Syluio *hist. Boem. c. 35.* primi docuerunt Pragæ necessitatem Communionis sub vtraque, ex illo Ioan. 6. *Nisi manducaueritis &c.* Huius eos exceptis, suamque fecit hæresin. & Boemiam iniecit.

LUTHERVS Est; Non est, inquit, in vtraque Christus totus. Lutheranis & Calvinianis Concomitantia ridicula est, inuentumque diaboli. &c. Vide *Luthero-cal. p. 3. q. 61.*

PAPISTA. Est totus in Vtralibet Christus.

I. Quia nō esset, sub Vtraque communicare præcepisset: at non hoc: ergo. Instituit sub vtraque; sed Institutio rei nō est eiusdem incumbens omnibus præceptio. Alioquin omnes oporteret suscipere Matrimonium, Ordinem, Extremam Vnctionem. &c. Consilia Euangelica tria, &c. Præcepta est tamen omnibus Substantia Eucharistia; nō Modus specierum. Si n. præceptus esset; vsquā extaret; aut alicunde constaret: at neutrum. Quia loca in quibus aduersarii putant contineri præceptum, Nec euincunt, Nec eadem sunt omnibus, sed aliis alia.

1. Hussitis, Ioan. 6. *Nisi manduc.* At reclamant Lutherani, agi ibi de Eucharistia.

2. Lutheranis, Luc. 21. *Hoc facite.* At repugnat Calvinistæ; volūt solis id Ecclesiæ ministris, non laicis dictum.

3. Calvinistis Mat. 26. *Bibite ex hoc OMNES.*

At respondet Marcus. 14. *Et biberunt ex illo OMNES.*

II. A tempore Christi & Apostolorum per annos 1412. vsque ad Hussum, liberum fuit vna, vel vtraque communicare.

Ergo semper creditum est, Vtramque non esse in præcepto.

III. CHRISTVS Vsum Vnius declarauit & verbis, Ioan. 6. Hic agi de Sacramento, negant Lutherani, & quidam Calvinistæ: Affirmant Hussitæ & Gallicani Calvinistæ; seu Hugonotæ: inque hoc nobiseum & omni cum Antiquitate consentiunt. Item & **FACTO** declarauit, *Lu. 24.* in Emaus: teste **I. S. Patrum** autoritate:

2. Ipso Textu,

3. Ipsoque Effectu illuminationis. Spiritale hos planeque diuinum erat: Sed Benedictio seu Consecratio, vt cauta diuina diuini fructus, ex re benedicta consecuti, præcesserat.

Etiā *Mar. 4.* Panes *Benedixit, fregit, portauit*; sequente quidem miraculo multiplicationis: Verum cum effectu solum corporali satiationis: At hic, & in Cœna cum miraculorū miraculo Trās-substantiationis res gesta est: *Hoc est. Corpus meum. Hic est enim Sanguis meus.* Dixit, & facta sunt. Proinde ludunt in re omnium grauissima Calvinistæ Tropistæ: